

4 augustus 2018
Auteur: Jeroen Kester

Onderzoek: alcohol en jongeren

Samenvatting

Meerderheid ouders laat minderjarig kind alcohol drinken

De grootste groep ouders van 16- en 17-jarige kinderen (56%) staat het toe als hun kind voor z'n 18e alcohol drinkt. In veel gevallen kopen zij zelf de drank voor hun minderjarige kind. Dat blijkt uit onderzoek van EenVandaag onder bijna 2.500 ouders van 16- en 17-jarigen uit het Opiniepanel.

Om alcoholgebruik van jongeren terug te dringen, is de leeftijdsgrens om alcohol te kopen en te drinken in 2014 opgehoogd van 16 naar 18 jaar. Ondanks deze ophoging laat het merendeel van de ouders hun minderjarige kind ⁸gewoon⁹ alcohol drinken.

Ouders kopen zelf drank voor hun kind

De helft (52%) van de ouders weet dat hun kind ook daadwerkelijk drinkt, ook al mag het niet van de wet. Van die ouders geeft de grootste groep (42%) toe dat zij zelf alcohol voor hun kind koopt. Ook komen jongeren, volgens ouders, aan alcohol via hun (oudere) vrienden (40%), door het zelf te kopen (26%) of via (oudere) familieleden (13%).

Liever gecontroleerd thuis dan zonder toezicht buitenshuis

Veel ouders denken dat het onvermijdelijk is dat kinderen aan alcohol komen. In dat geval staan ze liever toe dat hun kind onder hun eigen toezicht drinkt dan dat ze het hen verbieden en buitenshuis gaan drinken. Een ouder licht toe: "Jongeren drinken toch wel. Liever bij mij thuis dan in het café." Ook zijn er ouders die betwijfelen of de controle buitenshuis wel adequaat genoeg is om het te handhaven: "Ik laat mijn kind van 16 rustig drinken. Verbieden werkt alleen als de controle naadloos is."

Andere ouders gaan er vanuit dat hun kind verstandig omgaat met alcohol, ondanks hun minderjarige leeftijd. "Ik was zelf ooit 15 jaar en ben nooit aan alcohol verslaafd geraakt. Het is vooral een kwestie van mentaliteit," zegt een ouder in het onderzoek. Ook wordt er gevreesd dat jongeren zich bij een verbod andere ongezonde gewoontes zullen aanmeten: "Zestienjarigen worden nu als debiel behandeld door alcohol helemaal te verbieden. Het gevolg is wel dat ze veel meer cola en energiedrankjes gaan drinken."

Ouders van 16-/17jarigen

Meerderheid ouders 16-/17-jarigen laat alcohol onder 18 jaar toe

De volgende vragen zijn alleen voorgelegd aan panelleden die aangeven één kind of meer kinderen te hebben van 16 of 17 jaar (n=2.463).

We stellen je als ouder graag een paar vragen over het drankgebruik van je eigen kind. Wellicht heb je meerdere kinderen: we willen je vragen dit onderzoek in te vullen over je kind(eren) van 16/17 jaar.

Mag jouw kind van 16 of 17 jaar alcohol drinken van jou?

Ja, in thuissituaties: 39%

Ja, in openbare ruimtes: 17%

Nee: 44%

Ongeacht of jouw kind van jou mag drinken of niet: Drinkt jouw kind van 16 of 17 jaar wel eens alcohol?

Als je meerdere kinderen van deze leeftijd heeft, kies dan 'ja' als één van hen alcohol drinkt.

Ja: 52%

Nee: 33%

Weet niet / geen mening: 15%

Ouders van wie het kind of kinderen alcohol drinken

Hoe komt je kind aan alcohol?

Via mij/mijn partner: 42%

Via (oudere) familieleden (bijv. broer/zus of neef/nicht): 13%

Via (oudere) vrienden: 40%

Dat koopt hij/zij zelf: 26%

Anders: 13%

Weet niet: 3%

"Als mijn kind aan alcohol wil komen is dat erg makkelijk. Dat verbod maakt die uitdaging groter. Ik laat mijn kind liever gecontroleerd drinken"

"Het ingestelde verbod valt niet te handhaven. Jongeren drinken toch wel. Liever maar bij mij thuis dan in het café."

"Ik vind dat iedereen dat zelf moet weten. Ik laat mijn kind van 16 rustig drinken. Ze krijgt het ook overal. Verbieden werkt alleen als de controle naadloos is."

"Ik was zelf ooit 15 jaar en ben nooit aan alcohol verslaafd geraakt. Het is vooral een kwestie van mentaliteit."

"Ik was zelf ooit 15 jaar en ben nooit aan alcohol verslaafd geraakt. Het is vooral een kwestie van mentaliteit."

"Zestienjarigen worden nu als debiel en onnozel behandeld door alcohol helemaal te verbieden. Consequentie is wel dat ze veel meer cola en energiedrankjes neigen te consumeren"

Alcoholgebruik jongeren

Kwart jongeren is maandelijks of vaker dronken

De vragen op de volgende vier dia's zijn alleen voorgelegd aan panelleden tussen de 16 en 26 jaar (n=993).

	Hoeveel glazen alcohol drink je per week?	Hoeveel glazen alcohol per week beschouw je over het algemeen als 'normaal' drinkgedrag?
Geen enkel glas	10%	2%
1 tot 3 glazen	41%	28%
4 tot 6 glazen	15%	34%
7 tot 9 glazen	8%	15%
10 tot 12 glazen	5%	8%
13 tot 15 glazen	6%	4%
16 tot 18 glazen	4%	2%
19 tot 21 glazen	2%	2%
22 tot 24 glazen	1%	0%
25 glazen of meer	3%	1%
Weet niet / geen mening	5%	4%

Jongeren 16-25 jaar die regelmatig alcohol drinken

Ben je wel eens dronken? Zo ja, hoe vaak komt dat voor?

Het gaat hierbij om situaties waarin je voelde dat je je dronken voelde door de alcohol. Tel hier 'aangeschoten zijn' niet in mee.

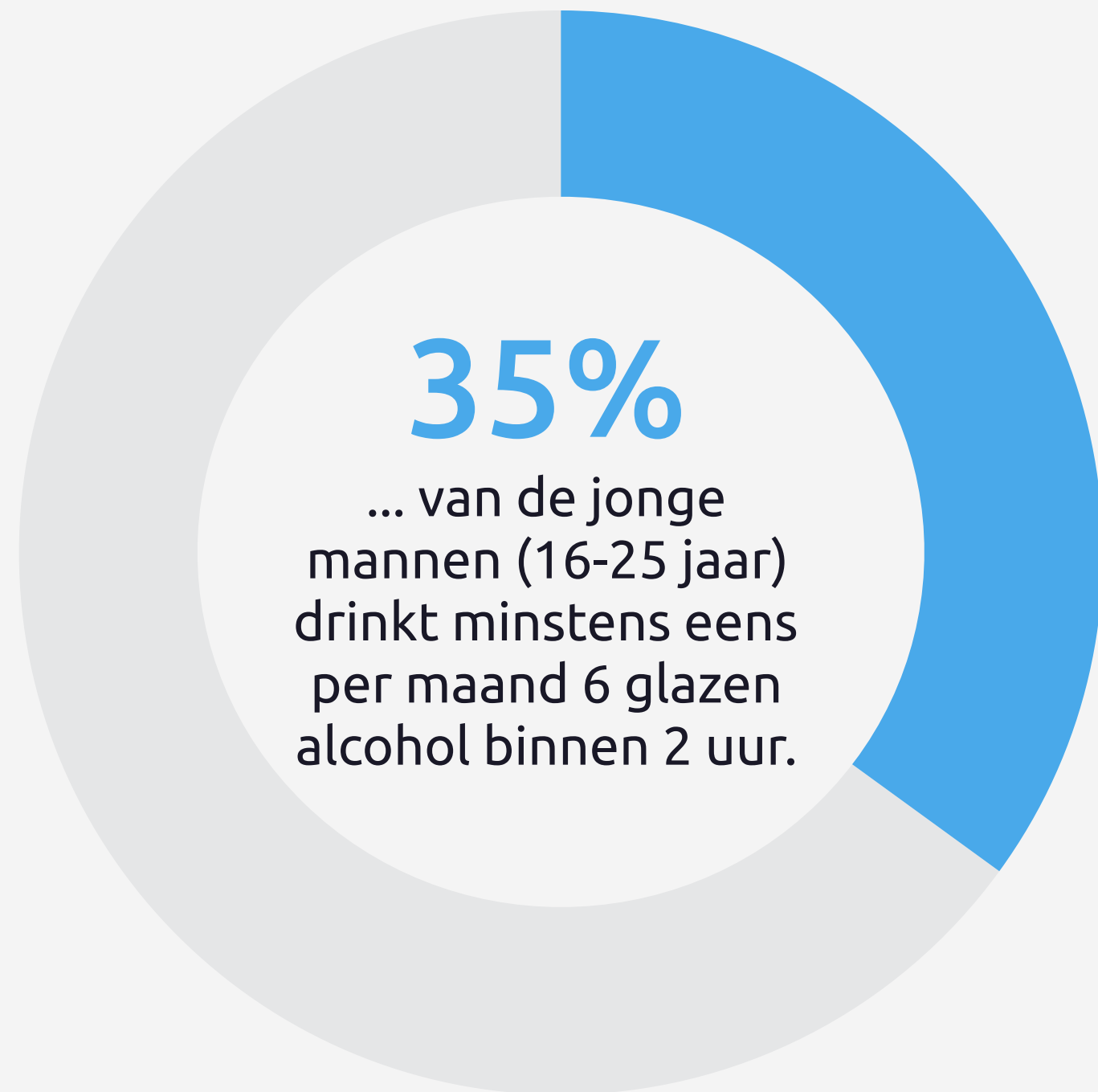
Ja, minder dan eens per half jaar	13%
Ja, ongeveer eens per half jaar	9%
Ja, ongeveer eens in de drie maanden	15%
Ja, ongeveer eens in de maand	14%
Ja, ongeveer eens per twee weken	5%
Ja, ongeveer wekelijks	4%
Ja, meerdere keren per week	1%
Ja, dagelijks	0%
Nee, dat komt nooit voor	39%

Jongeren 16-25 jaar die regelmatig alcohol drinken

Binge drinken

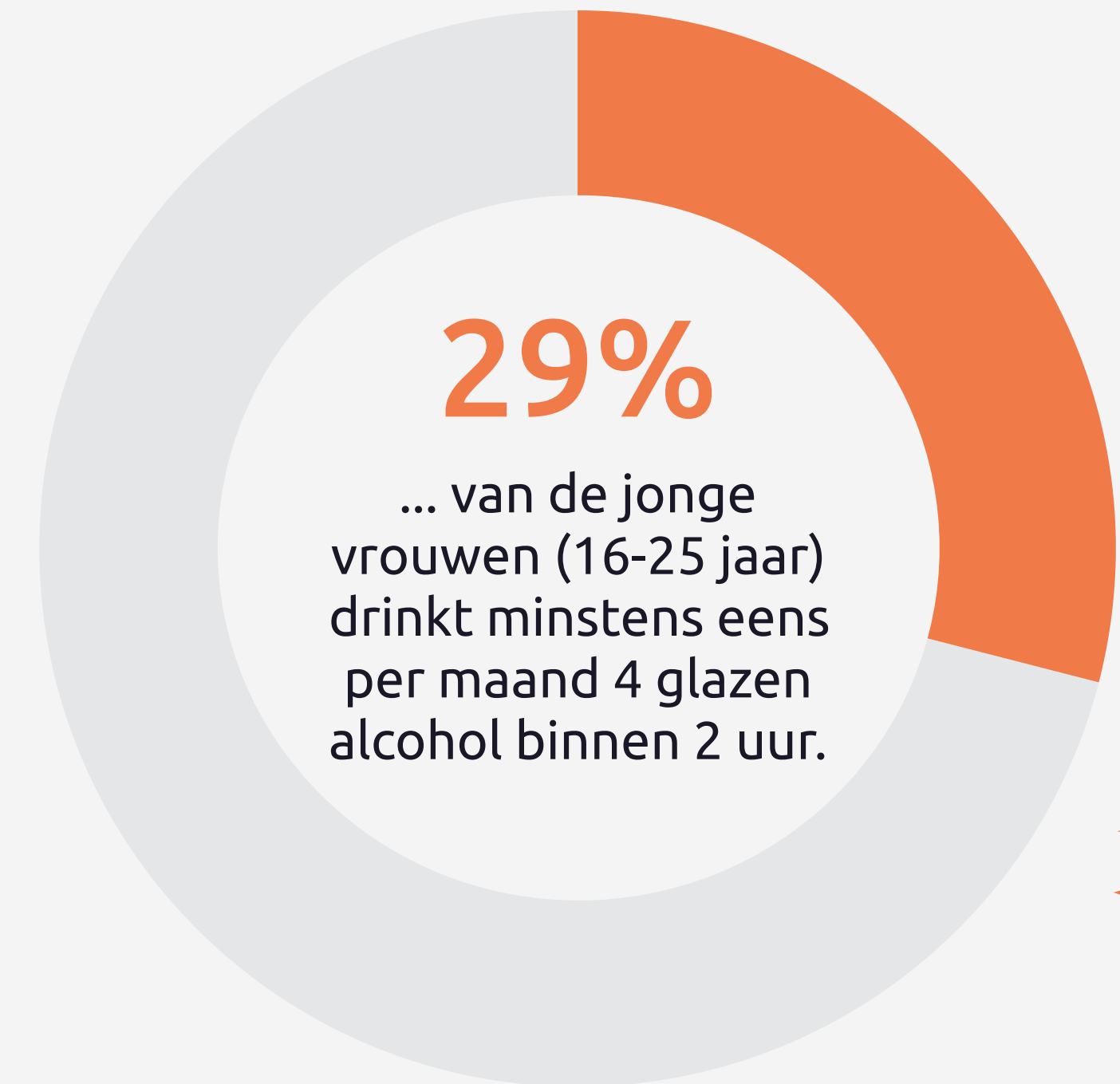
Eenderde jongere mannen 'binge drinkt' minstens maandelijks

Drink je wel eens zes glazen alcohol of meer binnen twee uur tijd?
Zo ja, hoe vaak gebeurt dat?

Jonge mannen van 16-25 jaar die regelmatig alcohol drinken
* 'Binge drinken' is het drinken van grote hoeveelheden alcohol binnen korte tijd.
Wanneer een man zes of een vrouw vier glazen alcohol binnen twee uur drinkt, wordt gesproken over 'binge drinken'.

Drink je wel eens vier glazen alcohol of meer binnen twee uur tijd?
Zo ja, hoe vaak gebeurt dat?

Jonge mannen van 16-25 jaar die regelmatig alcohol drinken

Situaties door alcohol

Jongeren hebben vaker 'black outs' door alcohol dan oudere mensen

Welk van de volgende situaties zijn bij jezelf wel eens voorgekomen door het drinken van te veel alcohol?

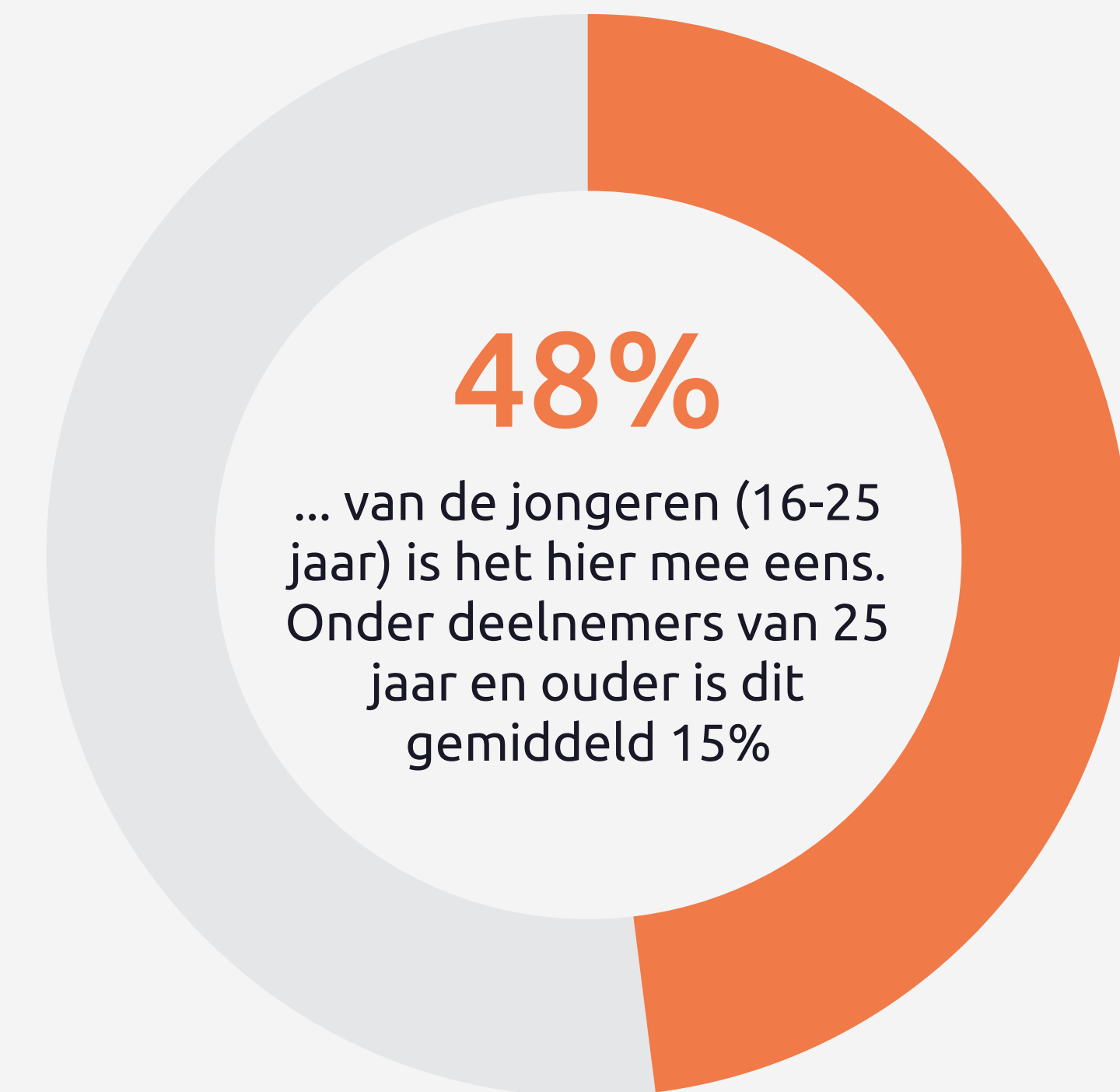
Let op: het gaat hier om situaties die direct kwamen omdat je te veel alcohol had gedronken. We gaan vertrouwelijk met je antwoorden om. Dat betekent dat we je antwoord niet kunnen herleiden naar jou als persoon.

	Jongeren 16-25 jaar	Gemiddeld 16 jaar en ouder
Ik kon momenten niet meer herinneren	43%	31%
Ik ben wel eens gewond geraakt / gevallen	27%	18%
Ik kreeg wel eens fysieke ruzie door mijn toedoen	8%	5%
Ik ben wel eens vreemd gegaan	7%	6%
Ik heb wel eens een ongeluk in het verkeer veroorzaakt	0%	2%
Ik ben wel eens buiten bewustzijn geraakt	4%	4%
Ik moest wel eens ter plekke worden geholpen door	1%	1%
Ik heb wel eens eerste hulp ontvangen	1%	2%
Ik ben wel eens opgenomen in het ziekenhuis	0%	2%
Iets anders	5%	3%
Geen van bovenstaande	45%	59%

Gezelliger door alcohol

Helft van de jongeren vindt zichzelf gezelliger met alcohol

Stelling: 'Ik vind mezelf gezelliger als ik alcohol heb gedronken'

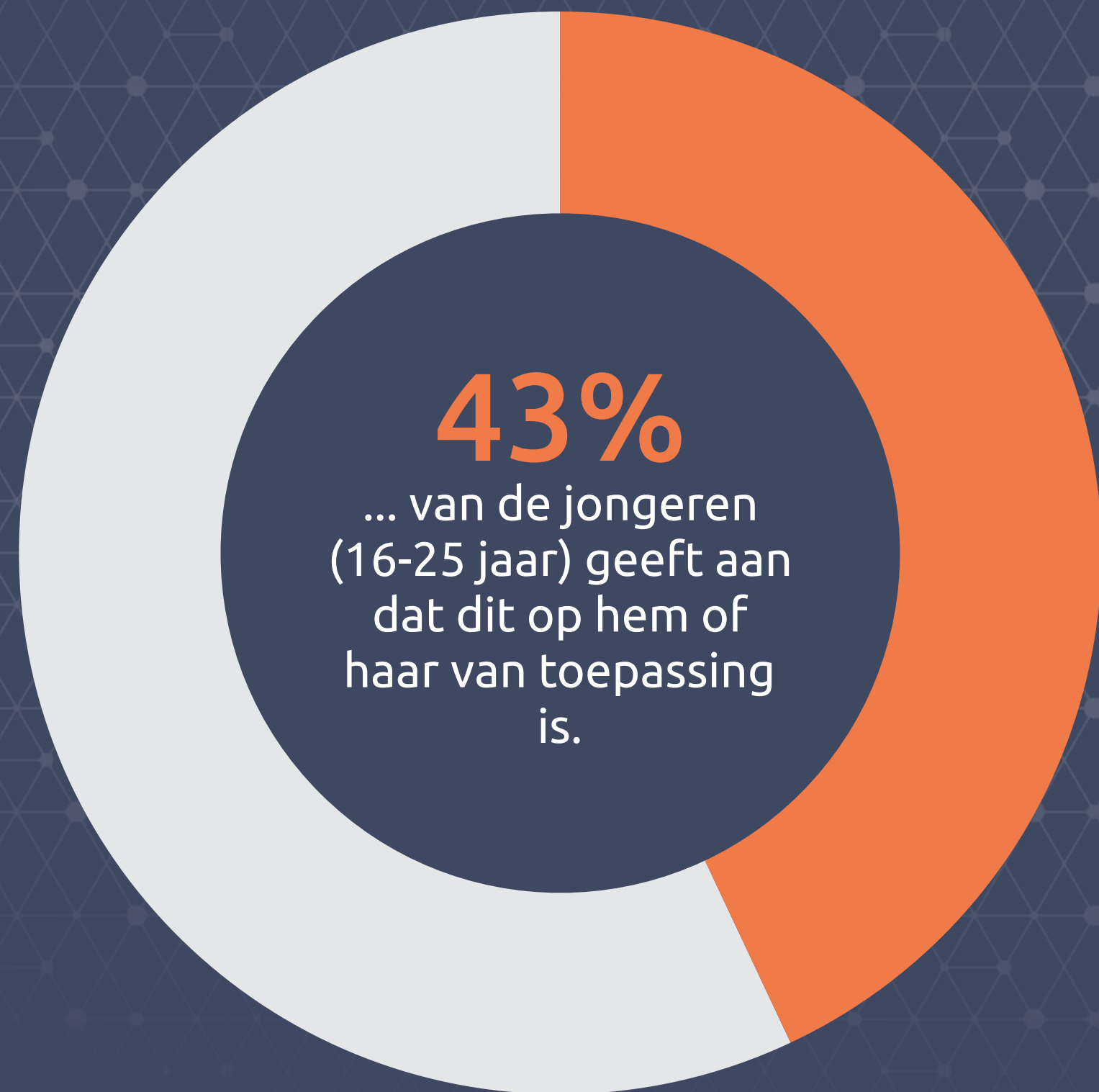

Jongeren 16-25 jaar die regelmatig alcohol drinken

Hoe normaal is alcohol?

Voor vier op de tien jongeren is het normaal om veel te drinken in hun vriendengroep

Stelling: 'In mijn vriendengroep is het normaal om veel alcohol te drinken'

Alle jongeren (16-25 jaar)

Stelling: 'In mijn directe omgeving wordt het raar gevonden als je helemaal geen alcohol drinkt'

Met directe omgeving bedoelen we familie, vrienden en kennissen.

Alle jongeren (16-25 jaar)

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 27 juli tot en met 3 augustus, deden 28.415 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Daarvan zijn 993 jongeren tussen de 16 en 25 jaar ondervraagd over de rol van alcohol in hun (sociale) leven. Ook ondervroegen we 2.463 ouders met één of meerdere kinderen van 16 of 17 jaar oud over hoe zij toezien op het alcoholgebruik van hun kind. Het onderzoek is na weging representatief voor zes variabelen.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester: jeroen.kester@eenvandaag.nl.

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken respondeert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

